

Protokoll 5/93

Møte i Bedriftsdemokratineemnda 30. august 1993.

Til stede: Bjørn Haug
                  Gudmund Knudsen
                  Gunnar J. Hansen
                  Ragnhild M. Hagen
                  Arnhild D. Gjønnnes
                  Ivar A. Myhrvold

Forfall: Karin M. Bruzelius. Varamedlem Henriette Munkebye var også forhindret.

Fra sekretariatet: Gro Granden
Møtet varte fra kl 11 00 til 17 30.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Sak 6/89 Ulstein Holding AS
Sak 4/89 Norsk Jern Holding AS
Sak 5/87 Orkla AS
Sak 61/73 Kværner AS
Sak 11/92 Transportinvest AS

2. Sak 4/89 Norsk Jern Holding AS

Nemnda viste til sitt vedtak av 18. november 1992 og til søknad fra LO-organisasjonene i den norske delen av Fundia AB av 25. mars 1993 om fortsatt konsernordning i Norsk Jern Holding AS. Det søkes om at de ansatte i

Norsk Jern Holding AS,
Fundia Norsk Jernverk AS,
Fundia PreStål AS,
Fundia Armering AS,
Fundia Christiania Spigerverk AS,
Fundia CS-Elektro AS,
Fundia Mandal Stål AS,
Mo Industritransport AS og
Mo Shipping Agency AS

skal ha stemmerett og være valgbar ved valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen i Norsk Jern Holding AS.

Søknaden omfattet opprinnelig også Multimaskin AS, men Norsk Jern Holding AS har gjennom aksjeemisjon redusert sin eierandel til 49%, slik at søknaden ikke lenger omfatter dette selskapet.

Representanter for selskapets ledelse og de ansatte kom til stede i møtet. De fremkom med sine synspunkter og svarte på spørsmål fra nemnda. Etter at representantene for selskapet og de ansatte hadde forlatt møtet, fortsatte nemnda sine drøftelser.

Nemnda antok at lovhjemmelen for å opprette konsernordninger også innebærer adgang til å etablere ordninger som bare gjelder for en del av et konsern. Nemnda antok at adgangen til å etablere slike delordninger også må gjelde for norskregistrerte selskaper i et internasjonalt konsern.

Etter en konkret vurdering fant nemndas flertall (Haug, Knudsen, Hansen og Hagen) at de selskaper som omfattes av søknaden er å betrakte som del av en gruppe selskaper i aksjelovens forstand og at man følgelig har hjemmel for å fastsette en felles representasjonsordning som omfatter disse. Den omstendighet at et mellomledd mellom Norsk Jern Holding AS og noen av de norske selskaper som omfattes av søknaden, Fundia AB, ligger i Sverige, innskrenker ikke adgangen til å anvende norsk aksjelovgivning på den norske del av gruppen.

Flertallet bemerket at søknaden ikke omfatter alle de norskregistrerte selskaper som Norsk Jern Holding AS eier direkte utenom sin interesse igjennom Fundia AB. Det er opplyst at dette har sin grunn i den spesielle historiske utvikling og nærhet mellom de selskaper som omfattes av søknaden.

Ved godkjenning av delordninger for konserner vurderer nemnda regelmessig hvorledes representasjonsordningene for de ansatte er ordnet også utenom de bedrifter som omfattes av søknaden. Normalt godkjenner imidlertid nemnda de avgrensninger av en eventuell delordning som partene er enige om. Det er ikke opplyst at det vil ha noen betydning for virksomheten i Fundia AB-gruppen hvorvidt den norske delordning omfatter samtlige eller kun deler av de norskregistrerte virksomheter som eies av Norsk Jernholding AS utenom Fundiakonstellasjonen. Flertallet fant det etter omstendighetene begrunnet å godkjenne en ordning for den gruppe som søknaden omfatter. Flertallet bemerket at dersom andre norske selskapsenheter eller grupper ansatte senere skulle ønske å bli omfattet av ordningen, kan det søkes om dette.

Fundia AB har i sin uttalelse fremholdt at Fundiagruppens ansatte i Finland, Sverige og Norge er representert blant annet i gruppens konsernstyre, og at de ansatte har mulighet for å samles og samordne sine synspunkter. Det holdes også kontaktmøter mellom konsernledelsen og de ansattes representanter. Det ville skape forvirring om beslutningsordningen i Fundia AB, og det kan ikke være behov for, at de ansatte i tillegg skulle være representert hos Fundia ABs eiere. Det fremmer heller ikke målsettingen om samhold mellom de ansatte ved ivaretagelsen av de ulike bedrifters interesser. Flertallet finner imidlertid ikke å burde avslå søknaden med den begrunnelse at det ikke er behov for den tilleggsordning for en del norske bedrifter i tilknytning til Norsk Jern Holding AS som søknaden gir uttrykk for. Det kan heller ikke antas å være til skade eller ulempe for beslutningsprosessen eller samarbeidet i Fundiagruppen at ansatte i de norske bedrifter, i henhold til norske bestemmelser om bedriftsdemokrati, gis anledning til å være representert i det norske eierselskaps organer.

Flertallet bemerket videre at i tilfeller der en gruppe omfatter et 50% - 50% eiet selskap med datterselskaper, må det særskilt vurderes om den konsernordning som etableres, også bør utstrekkes til å omfatte ett eller begge de selskaper eller konserner som eier fellesselskapet (såfremt disse er norske). Herunder bør det vurderes om beslutninger som treffes i eierselskapene vesentlig er av den art som tilligger eierfunksjonen, eller også har del av ledelsen av gruppens virksomhet. I den foreliggende sak fant nemndas flertall at Norsk Jern Holding AS utøver en sentral innflytelse på virksomheten i den gruppe av selskaper som søknaden omfatter, og at det derfor er fullt begrunnet at Norsk Jern Holding AS omfattes av den norske konsernordning.

Et mindretall (Gjønnnes og Myhrvold) fant ikke grunnlag for å betrakte de aktuelle selskaper og virksomheter som en gruppe i aksjelovens forstand. De aktuelle selskaper og virksomheter innenfor Fundia AB omfatter bare ca. 1/3 av samlet antall ansatte i Fundia-gruppen, og de tilsvarende selskaper og virksomheter i Norsk Jern Holdingkonsernet omfatter mindre enn 1/10 av antall ansatte (44 av 490) i Norsk Jern Holding med heleide datterselskaper.

Mindretallet kan ikke se at det er godtgjort hva som tilsier at denne "gruppe" selskaper og virksomheter på tvers både av felles-selskapets (Fundia AB) og det ene eierselskapets (Norsk Jern Holding) organisasjon bør betraktes som en gruppe i aksjelovens forstand. At de fleste av de aktuelle selskapene og virksomhetene historisk sett har hatt en nærmere felles tilknytning gjennom tidligere eier-forhold, kan ikke tillegges avgjørende vekt. En vektlegging av slike forhold og derigjennom etablering av en gruppe med tilhørende samordnet representasjonsordning som flertallet legger opp til, vil etter mindretallets oppfatning på en uheldig måte motvirke de omstrukturingsbestrebelse som åpenbart ligger bak etableringen av Fundia AB. Mindretallet ser det som viktig at en slik omstrukturering av denne industrien gjennom en omfattende finsk-svensk-norsk løsning på en uheldig måte kan vanskeliggjøres gjennom en slik vektlegging av historiske forhold. Mindretallet har derfor i sin vurdering lagt en viss vekt på at ledelsen i Fundia AB som nevnt også av flertallet ovenfor, har pekt på at den foreslåtte representasjonsordning vil kunne skape forvirring omkring beslutningsprosessen i selskapet.

Mindretallet legger også vekt på at Fundia AB er organisert med en selvstendig administrasjon som vil arbeide uavhengig og selvstendig i forhold til eierselskapene. Fundia AB fremtrer derfor etter mindretallets oppfatning som et selvstendig selskap, ikke mere avhengig av sine eiere enn hva man vil finne for andre selskaper med eiere med betydelige (men mindre enn 50%) eier-andeler.

Nemnda konstaterte at det i søknaden heter at "dersom det inngås avtale om ikke å opprette en konsernbedriftsforsamling i Norsk Jern Holding AS i.h.t. aksjelovens § 8-18 femte ledd, kommer aksjelovens § 8-17 tredje ledd til anvendelse hva angår de foran nevnte ansattes rett til utvidet styrerepresentasjon". Nemnda bemerket at ifølge søknaden har ikke selskapet Norsk Jern Holding AS plikt til å etablere bedriftsforsamling. Bedriftsdemokratinemnda kan imidlertid etter søknad bestemme at de ansatte i et konsern (gruppe) ved anvendelsen av aksjelovens § 8-18 første ledd skal regnes som ansatt i selskapet. Bedriftsforsamling som opprettes i henhold til dette, kan neppe oppheves ved avtale etter § 8-18 andre ledd. Nemnda har neppe heller hjemmel til å fatte vedtak som regulerer forholdene for tiden etter at nemndas vedtak eventuelt er opphørt.

Nemnda fattet slikt vedtak:

"I medhold av aksjelovens §§ 8-17 og 8-18 jf. forskrifter gitt ved kongelig resolusjon av 10. desember 1976 godkjenner nemnda følgende konsernordning for Norsk Jern Holding AS:

I

Det opprettes bedriftsforsamling i Norsk Jern Holding AS.

De ansatte i Norsk Jern Holding AS, Fundia Norsk Jernverk AS, Fundia PreStål AS, Fundia Armering AS, Fundia Christiania Spigerverk AS, Fundia CS-Elektro AS, Fundia Mandal Stål AS, Mo Industritransport AS og Mo Shipping Agency AS skal ha stemmerett og være valgbare ved valg av medlemmer til bedriftsforsamlingen i Norsk Jern Holding AS.

II

For øvrig gjelder aksjeloven og forskriftenes bestemmelser om de ansattes rett til representasjon og forskriftenes bestemmelser om gjennomføring av valg.

III

Nemndas vedtak av 18. november 1992 i sak 4/89 Norsk Jern Holding AS oppheves.

Den etablerte styrerepresentasjon fra de ansatte opphører når bedriftsforsamlingen er etablert.

IV

Ved vesentlige endringer som følge av at Norsk Jern Holding AS eller Fundia AB etablerer eller overtar nye bedrifter i Norge eller av andre grunner av betydning for den godkjente ordning, forutsettes det innsendt ny søknad til nemnda.

V

Godkjennelsen gjelder inntil videre, jf. forskriftenes § 6."